

Handläggare
Andreas Kagg Stenmalm
Telefon: 0850809014

Till
Norrmalms stadsdelsnämnd
2021-09-23

Remiss av Snabbare lagföring – ett snabbförfarande i brottmål (SOU 2021:46)

Svar på remiss från kommunstyrelsen.

Förslag till beslut

1. Remissen besvaras med förvaltningens tjänsteutlåtande.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har begärt yttrande från bland annat Norrmalms stadsdelsnämnd med anledning av remiss gällande förslag om ändring i rättegångsbalken om snabbare lagföring (SOU 2021:46). Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 21 september 2021.

En särskild utredare ska utreda ett permanent snabbförfarande i brottmål och andra åtgärder för en snabbare lagföring av brott. Den försöksverksamhet, med ett snabbförfarande i brottmål, som pågår sedan januari 2018 har visat positiva resultat.

Snabbare lagföring bygger på tre delar:

- Arbetsätt
- Regelverk
- Samverkan

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget om snabbare lagföring. Förvaltningen delar utredningens inställning till att arbetet med att utveckla rättsväsendets förmåga att snabbt utreda och lagföra brott bör fortsätta. Vinsterna med snabb lagföring är många och några exempel förvaltningen vill framhålla är effekten av att människors tillit till rättsväsendet bibehålls/ förstärks av att det blir en snabb reaktion från samhället när brott begås.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har begärt yttrande från stadsledningskontoret, Socialnämnden, Farsta stadsdelsnämnd, Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd och Norrmalms stadsdelsnämnd med anledning av remiss gällande förslag om ändring i rättegångsbalken om snabbare

lagföring (SOU 2021:46). Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 21 september 2021.

En försöksverksamhet med ett snabbförfarande i brottmål har pågått sedan januari 2018 med gott resultat och på uppdrag av regeringen har en utredning om permanent snabbförfarande i brottmål genomförts.

Syftet med projektet är att med bibehållen rättssäkerhet och kvalitet förkorta tiden från polisens ingripande till att brottet har lagförts hos åklagare eller domstol.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för administration och prevention.

Ärendet

En särskild utredare ska utreda ett permanent snabbförfarande i brottmål och andra åtgärder för en snabbare lagföring av brott. Den försöksverksamhet, med ett snabbförfarande i brottmål, som pågår sedan januari 2018 har visat positiva resultat. Arbetet med att utveckla rättsväsendets förmåga att snabbt utreda och lagföra brott bör fortsätta. Det är viktigt för människors trygghet och deras förtroende för rättsväsendet att brott möts av en snabb reaktion från samhället.

Utredaren ska bl.a.

- föreslå de åtgärder som behövs för att permanenta möjligheten att handlägga brottmål i ett snabbförfarande,
- ta ställning till om den särskilda möjligheten att handlägga brottmål med lagöverträdare under 18 år i ett snabbförfarande bör permanentas,
- analysera hur förenklad delgivning kan utvecklas för att effektivisera delgivningsförfarandet,
- analysera hur systemet med strafföreläggande kan utvecklas för att även i fortsättningen utgöra ett snabbt och effektivt alternativ till prövning i domstol, och
- analysera och ta ställning till om reglerna om uppdelad handläggning av åtal och deldom är ändamålsenliga för ett snabbförfarande.

Normmalms stadsdelsförvaltning
Avdelningen för administration och prevention

Sankt Eriksgatan 117
Box 45075
10430 Stockholm
Växel 08-508 090 00
Fax 08-508 09 099
normmalm@stockholm.se
stockholm.se

Under förutsättning att det ryms inom tiden för uppdraget är utredaren oförhindrad att ta upp och lämna författningsförslag i frågor som har ett direkt samband med de frågeställningar som ska utredas särskilt. Det ingår inte i uppdraget att lämna förslag som gäller den straffrättsliga regleringen i brottsbalken.

Snabbförfarande i brottmål

Snabbare lagföring bygger på tre delar:

- Arbetssätt
- Regelverk
- Samverkan

- **Arbetssätt**

Arbetssättet innebär att polisen direkt i samband med ett brott genomför långtgående utredningsåtgärder, t.ex. förhör med den misstänkte och andra personer. Syftet är att förbättra kvaliteten och ge stöd och hjälp i utredningsarbetet. I många fall kan brottsutredningen avslutas direkt på brottsplatsen. Arbetssättet innebär att det går snabbt att utreda och lagföra enklare brott som t.ex. trafikbrott, tillgreppsbrott och narkotikabrott.

- **Regelverk**

I försöksverksamheten har ett särskilt tillfälligt regelverk tillämpats som möjliggjort snabbare lagföring i praktiken. Det handlar framför allt om möjligheten till tillgänglighetsdelgivning och utfärdande av strafföreläggandefullmakt. När tillgänglighetsdelgivning har använts har det varit möjligt att ge besked till den misstänkte om en preliminär tid för huvudförhandling i tingsrätten. Det har möjliggjort en snabb domstolsprövning efter brottet och inneburit små möjligheter för den misstänkte att förhindra eller fördröja processen.

- **Samverkan**

Samverkan bygger på ett administrativt samordnande mellan polis, åklagare och domstol. Även Kriminalvården och Rättsmedicinalverket har varit involverade i samverkan. Samverkan har bedrivits både lokalt och på nationell nivå. Samverkan har i stor utsträckning bidragit till att skapa en bra helhet och möjliggör en snabbare lagföring av enklare brott i praktiken.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget om snabbare lagföring- ett snabbförfarande i brottmål (SOU 2021:46). Förvaltningen delar utredningens inställning till att arbetet med att utveckla rättsväsendets förmåga att snabbt utreda och lagföra brott bör fortsätta. Vinsterna med snabb lagföring är många och några exempel förvaltningen vill framhålla är effekten av att människors tillit till rättsväsendet bibehålls/ förstärks av att det blir en snabb reaktion från samhället när brott begås. Det innebär även att gärningspersonen får sitt straff i nära anslutning till att brottet

begåtts tillsammans med de signaler samhället sänder till omgivningen.

Som påföljdsreglerna är utformade innebär snabbare lagföring att förundersökningsbegränsning inte borde bli aktuellt då denna begränsning handlar om att inte inleda en förundersökning om gärningspersonen redan är misstänkt för flera andra brott. Vid snabb lagföring kommer personen ifråga redan vara brottsdömd och kan således dömas även för de nya brotten.

Snabb lagföring kommer även underlätta för utredningsarbetet då förhörspersoner som målsägande, tilltalad och vittnen ofta minns den aktuella händelsen bättre. Domstolen får därför ett bättre underlag för sitt avgörande. Dessutom leder snabbare hantering av ärendena att polisens resurser avlastas och kan användas mer ändamålsenligt.

En eventuell farhåga är att utredningarna skulle kunna bli slarvigt utförda och vara av sämre kvalitet, vilket skulle påverka rättssäkerheten. Men då utredningen visar att det istället tvärtom inneburit högre kvalitet på utredningarna har det snarare ökat rättssäkerheten. Detta tack vare att både polis i yttre tjänst och polisiära förundersökningsledare har tätare kontakt med åklagare och får regelbunden återkoppling som lett till att polispersonal höjt nivån på utredningsarbetet. Detta har även lett till fler domar.

Med ovan som grund och de många fördelar försöksverksamheten visat, delar förvaltningen utredningens slutsats att snabbare lagföring – ett snabbförfarande i brottmål bör bli permanent och ställer sig positiv till förslaget.

Jesper Ackinger
stadsdelsdirektör

Maria Härenstam
avdelningschef

Bilagor

1. Snabbare lagföring- ett snabbförfarande i brottmål (SOU 2021:46)

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Jesper Ackinger, stadsdelsdirektör	2021-09-08
Maria Härenstam, avdelningschef	2021-09-08